

ПРОЄКТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення \_\_\_\_\_ обласної ради  
\_\_\_\_\_ скликання  
\_\_\_\_\_ року №\_\_\_\_\_

## **ПРОГРАМА**

**підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків  
Чернігівської області «ЕНЕРГОДІМ»  
на 2021-2023 роки**

**Чернігів – 2020**

## Зміст

	стор.
1. Паспорт Програми.....	3
2. Проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма.....	4
3. Мета Програми.....	6
4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки виконання Програми .....	6
5. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники	9
6. Напрями діяльності та умови участі у Програмі .....	10
7. Координація та контроль за ходом виконання Програми.....	10

- Додаток 1. Ресурсне забезпечення Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Чернігівської області «ЕНЕРГОДІМ» на 2021-2023 роки.
- Додаток 2. Напрями діяльності та заходи «Програми підтримки енергомодернізації будинків об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Чернігівської області на 2021-2023 роки «ЕНЕРГОДІМ».
- Додаток 3. Перелік заходів з енергоефективності за яким буде здійснюватися часткова компенсація відсоткової ставки за кредитом у рамках Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Чернігівської області «ЕНЕРГОДІМ» на 2021-2023 роки
- Додаток 4. Порядок часткової компенсації відсоткової ставки у рамках Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Чернігівської області «ЕНЕРГОДІМ» на 2021-2023 роки
- Додаток 5. Договір про співпрацю

## 1. Паспорт

### Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Чернігівської області «ЕНЕРГОДІМ» на 2021-2023 роки

1	Ініціатор розроблення програми	Чернігівська обласна державна адміністрація
2	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	Закони України «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про енергозбереження», Закон України «Про Фонд енергоефективності» № 2095-VIII від 08 червня 2017 року, рішення Наглядової ради ДУ «Фонд енергоефективності» від 16 серпня 2019 року про затвердження Програми підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «Енергодім», розпорядження голови Чернігівської обласної державної адміністрації від 05.05.2016 року № 245 «Про Порядок розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання»
3	Розробник Програми	Департамент енергоефективності, транспорту, зв'язку та житлово-комунального господарства Чернігівської обласної державної адміністрації
4	Відповідальний виконавець Програми	Департамент енергоефективності, транспорту, зв'язку та житлово-комунального господарства Чернігівської обласної державної адміністрації
5	Етапи виконання Програми	Один етап: 2021-2023 роки
6	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми (для комплексних програм)	Обласний бюджет
7	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми всього, тис. гривень	17500,0
7.1	у тому числі коштів обласного бюджету	17500,0

## 2. Проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма

Однією з найбільш проблемних сфер щодо реалізації політики енергозбереження та енергоефективності є житлові багатоквартирні будинки. Майже 52% теплової енергії, відпущеного теплопостачальними підприємствами Чернігівської області, спожито для опалення житлових будинків та забезпечення мешканців гарячою водою.

У типовому багатоквартирному будинку від 30 до 45% тепла втрачається через зовнішні огорожувальні конструкції, від 15 до 25% - через систему вентиляції, від 10 до 20% - через вікна, горищні перекриття і неутеплений дах, від 10 до 15% - через підлогу та перекриття підвального неопалюваного приміщення, від 1 до 6% через вхідні двері.

В Україні показник питомого енергоспоживання в багатоквартирних житлових будинках у 2-3 рази вищий, ніж у розвинутих країнах ЄС, який становить  $264 \text{ кВт}\cdot\text{год}/\text{м}^2$ , тоді як у європейських країнах не перевищує  $90 \text{ кВт}\cdot\text{год}/\text{м}^2$ .

Значні обсяги споживання енергоресурсів в багатоквартирних будинках зумовлені:

- застарілістю житлового фонду Чернігівської області;

68% будинків побудовані у 1919-1980 роках (*2893 будівлі з 4229 багатоповерхових будівель області*);

- невідповідністю мінімальним потребам приведеного опору теплопередачі зовнішніх огорожувальних конструкцій будівель;

48 % багатоповерхових будинків від їхньої загальної кількості в області побудовані в радянський період масової забудови, коли необґрунтовано низькі ціни на енергоносії поєднувалися з вимогами прискорення будівельних робіт та зменшення вартості будівництва.

- неналежною експлуатацією будинків;

відсутність планових капітальних ремонтів та робіт з реновації житла, низька якість та несвоєчасність поточних ремонтів, призвела до погіршення стану огорожувальних конструкцій багатоповерхівок, аварійного стану інженерних мереж та, відповідно, підвищення рівня енергозатрат.

Крім того, суттєвими факторами, що впливають на стан багатоквартирного житлового фонду є:

- низька активність населення до самоорганізації і створення ОСББ, що не дає змоги об'єднувати фінансові ресурси населення та спрямовувати їх на вирішення загальнобудинкових проблем, у тому числі і на підвищення енергоефективності будівель;

- низький рівень доходів населення та високі процентні ставки за кредитами, що є перепоною комплексному впровадженню енергозберігаючих заходів у житловому секторі.

Як показує практика провідних європейських країн, ефективна експлуатація житлового фонду можлива тільки у разі високого рівня відповідальності власників житла, їх активного долучення до вирішення

організаційних та фінансових питань пов'язаних з ремонтом та обслуговуванням будинків.

Незважаючи на те, що на державному рівні затверджено низку нормативно-правових актів, що дали старт реформуванню галузі управління житлом, значна частина багатоквартирних будинків продовжують обслуговуватись управлюючими компаніями, більшість яких здійснює свою діяльність на базі комунальних житлово-експлуатаційних підприємств. Така форма управління житлом не передбачає достатнього залучення жителів будинків до вирішення проблем із утримання будівлі та консервує існуючу ситуацію при якій житловий фонд є застарілим, потребує поточних та капітальних ремонтів, заміни інженерних мереж та робіт з термомодернізації.

Процес створення ефективного власника через створення ОСББ у житловому багатоквартирному фонду значною мірою гальмується внаслідок небажання мешканців приймати на себе відповідальність за спільне володіння фізично зношеним та морально застарілим інженерним обладнанням будинків.

Наразі житловий сектор Чернігівської області налічує 4229 багатоквартирних будинків. Станом на 1 липня 2020 року в області створено 465 об'єднань співвласників багатоквартирного будинку (далі – ОСББ), які обслуговують 519 багатоквартирних житлових будинків (з початку року створено 15 нових об'єднань).

За результатами конкурсу органами місцевого самоврядування в 1430 багатоквартирних будинках призначено управителя (33,8% до загальної кількості багатоквартирних будинків).

В 654 будинках управління здійснюється управителем обраним співвласниками самостійно (15,4% до загальної кількості багатоквартирних будинків).

Мешканці 526 житлових будинків здійснюють управління самостійно (12,4% до загальної кількості багатоквартирних будинків).

В 867 багатоквартирних будинках форму управління до цього часу не обрано (20,5%).

В 233 багатоквартирних будинках послуги надаються житлово-експлуатаційними конторами та житлово-будівельними кооперативами.

Таким чином, є необхідність подолання стереотипу мешканця-споживача багатоповерхового будинку, який наразі не відчуває себе власником житла та не впливає на обсяг і якість отриманих комунальних послуг, які він сам і сплачує.

Слід зазначити, що лише комплексний підхід до впровадження енергоефективних заходів дозволить досягнути суттєвої економії енергоресурсів. Це потребує залучення значного обсягу фінансових ресурсів, що може стати непосильним фінансовим тягарем для жителів багатоквартирних будинків, особливо зважаючи на зниження платоспроможності населення через пандемією Коронавірусу.

Поряд з тим, підвищення тарифів призводить до неспроможності населення сплачувати за житлово-комунальні послуги та збільшення видатків

державного бюджету на фінансування субсидій та пільг населенню на їх оплату. До того ж, існуюча система надання субсидій на оплату житлово-комунальних послуг недостатньо мотивує громадян до енергозбереження.

Отже, назріла гостра та невідкладна потреба у здійсненні енергоефективної модернізації житлового фонду та вирішення питання стимулування відповіальності мешканців у напрямку поліпшення стану своєї спільноти власності.

### **3. Мета Програми**

Метою Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Чернігівської області «ЕНЕРГОДІМ» на 2021-2023 роки (далі – Обласна Програма) є скорочення споживання енергетичних ресурсів населенням через підвищення рівня енергоефективності багатоповерхових житлових будинків шляхом стимулування мешканців до впровадження енергоефективних заходів.

### **4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсяги та джерела фінансування, строки виконання Програми**

В умовах постійно зростаючих цін на основні види енергоресурсів питання покращення показників енергоефективності та зменшення споживання енергоресурсів у житлових будинках набувають особливої актуальності.

На державному рівні запроваджені механізми підтримки населення до впровадження енергоефективних заходів, починаючи з 2014 року. До кінця 2020 року діє державна програма пільгового кредитування населення «теплі» кредити, яка передбачає компенсацію частини суми кредиту, залученого населенням та ОСББ на заходи з енергозбереження. Протягом цього періоду, прийнято ряд місцевих програм у рамках реалізації Урядової програми «теплих» кредитів, які передбачають додаткову компенсацію відсоткової ставки або тіла кредиту. Зокрема, рішенням сесії Чернігівської обласної Ради від 7 грудня 2017 року № 12-11/VII затверджено обласну Програму стимулування до запровадження енергоефективних заходів населення, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів Чернігівської області на 2018-2020 роки, яка передбачає компенсацію частини відсоткової ставки за надані державними банківськими установами позики населенню на енергозберігаючі заходи.

Дія Урядової та місцевих програм стала поштовхом для активізації створення ОСББ. На сьогодні в області створено 465 ОСББ (динаміка створення ОСББ відображенна на малюнку 1).



**Малюнок 1. Кількість ОСББ, які були створені протягом 2014-2020 років (наростаючим підсумком)**

Кількість ОСББ порівняно з початком 2014 року збільшилась майже вдвічі (+203 ОСББ). Протягом дії обласної Програми стимулювання до запровадження енергоефективних заходів 53 ОСББ залучено 102 кредити на 47,1 млн грн, що становить 49% загального обсягу залучених коштів на впровадження енергоефективних заходів (з 1816 кредитів, решта – фізичні особи). Протягом 2018-2020 років з обласного бюджету компенсовано частину відсоткової ставки на суму майже 2,5 млн гривень, з яких майже 1,2 млн грн компенсовано ОСББ. Слід зазначити, що лише у 2019 році кількість кредитів, залучених ОСББ у рамках дії Програми збільшилась у 2,3 рази (з 26-ти у 2018 році до 60-ти – у 2019 році).

Водночас основними проблемними питаннями при реалізації Урядової програми пільгового кредитування населення та ОСББ є:

- відсутність достатніх обсягів фінансування з державного бюджету (активна фаза видачі кредитів тривала щорічно протягом декількох місяців роботи урядової програми, після чого вичерпувалось передбачене у державному бюджеті фінансування);

– неможливість чіткої верифікації реалізованих проектів (програма не передбачає процедури перевірки реалізації заходів з енергозбереження, на які залучались кредитні кошти, а також результатів їх впровадження).

Відповідно до Закону України «Про Фонд енергоефективності» створена Державна установа «Фонд енергоефективності» (далі – Фонд енергоефективності), засновником якої виступає держава в особі Кабінету Міністрів України. Статутний капітал Фонду енергоефективності формується за рахунок коштів, передбачених Державним бюджетом України та коштів іноземних донорів, розмір якого становить понад 2,7 млрд грн (*сформований відповідно до постанови Кабінету Міністрів України №1099 від 20 грудня 2017 року та Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік»*).

Фонд енергоефективності покликаний продовжити роботу державної програми пільгового кредитування населення на впровадження заходів з енергозбереження у житловій сфері шляхом надання компенсації частини суми проектів з термомодернізації житлових будинків, а також удосконалити механізм реалізації таких заходів шляхом впровадження обов'язкового проведення енергоаудиту будівлі, у якій планується впровадження енергозберігаючих заходів.

Існування Фонду енергоефективності дає можливість здійснення професійного відбору енергоефективних проектів та контролю за реалізацією заходів.

Рішенням Наглядової ради державної установи «Фонд енергоефективності» від 16 серпня 2019 року затверджено Програму підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків "Енергодім" (далі – Програма Фонду енергоефективності), у рамках якої здійснюється фінансова підтримка заходів з енергоефективності, що реалізуються у будівлях об'єднань співвласників. ОСББ має змогу отримати часткову компенсацію вартості проведення енергетичного аудиту, розробки проектної документації та її експертизи, вартості будівельних робіт, послуг з технічного та авторського наглядів, обстеження інженерних систем будівлі, на яких здійснено заходи із забезпечення енергетичної ефективності та сертифікації енергетичної ефективності після реалізації проекту.

Однак, зважаючи на суттєву вартість комплексної реновації будівлі, ОСББ несе значне фінансове навантаження. Тому виділення коштів з обласного бюджету на компенсацію частини відсоткової ставки за кредитами, отриманими співвласникам багатоквартирних житлових будинків дозволить зменшити таке навантаження, що сприятиме підвищенню рівня енергоефективності багатоповерхових будівель житлового фонду області, подовженню терміну їхньої експлуатації та, зрештою, збільшення ринкової вартості помешкань у будинку.

Крім того, стимулюватиме решту мешканців багатоповерхових будинків, які ще не визначились з формою управління, не лише до підвищення енергоефективності власних осель, а і до самоорганізації і створення ОСББ.

Станом на 1 серпня 2020 року до участі у Програмі Фонду енергоефективності вже подано 15 заявок від ОСББ Чернігівської області. Вартість поданих проектів становить майже 53,6 млн грн.

Слід зауважити, що фінансова підтримка населення до енергозбереження стимулюватиме долучення ОСББ до Програми Фонду енергоефективності. Це матиме позитивний економічний ефект, адже збільшить обсяги інвестицій з державного бюджету для впровадження енергоефективних заходів, що дасть можливість розвитку ділового середовища та створення нових робочих місць. Частина суми вартості реалізованих проектів повернеться, як до державного, так місцевих бюджетів у вигляді податків та зборів, сплачених будівельними підприємствами, виробниками та продавцями енергоефективного обладнання і матеріалів. Крім того, створює додаткові робочі місця за рахунок зростання попиту на роботи з енергомодернізації будівель.

Термін виконання Обласної Програми – 2021-2023 роки.

Джерело фінансування – кошти обласного бюджету в обсязі 17500,0 тис грн. Ресурсне забезпечення за роками викладено у Додатку 1 до Обласної програми.

## **5. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники**

Основними завданнями обласної Програми є:

- зниження фінансового навантаження при впровадженні енергоефективних заходів на мешканців багатоповерхових будівель, де створені ОСББ;
- підвищення теплозахисних властивостей огорожуючих конструкцій;
- модернізація мереж опалення, гарячого водопостачання та систем освітлення будівель;
- покращення експлуатаційних характеристик багатоквартирних будівель та збільшення терміну їхньої експлуатації;
- підвищення рівня комфорту та якості життя мешканців;
- стимулювання до фінансування ОСББ заходів з підвищення енергоефективності багатоквартирних будинків;
- формування свідомості мешканців щодо ощадливого ставлення до енергоресурсів;
- заохочення мешканців багатоквартирних будинків ставати відповідальними власниками своєї спільноти власності;
- залучення додаткових коштів державного бюджету;
- укріплення енергонезалежності держави.

Заходи, направлені на вирішення поставлених завдань:

- компенсація частини відсоткової ставки за кредитами отриманими у рамках Програми Фонду енергоефективності;

- налагодження співпраці з Фондом енергоефективності, банками-партнерами Фонду енергоефективності, а також органами місцевого самоврядування щодо реалізації політики енергоефективності у житловому секторі області;
- популяризація механізмів фінансової підтримки впровадження енергоефективних заходів у багатоквартирних житлових будинках.

Результативні показники виконання Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Чернігівської області роки «ЕНЕРГОДІМ» на 2021-2023 наведені в додатку 2.

## **6. Напрями діяльності та умови участі у Програмі**

У рамках Обласної програми буде забезпечено надання фінансової підтримки ОСББ на впровадження заходів з підвищення енергоефективності будівлі шляхом часткової компенсації відсоткової ставки у розмірі 10% за кредитами, залученими ОСББ у рамках Програми Фонду енергоефективності, затвердженої рішенням Наглядової ради ДУ «Фонд енергоефективності» від 16 серпня 2019 року.

Часткова компенсація відсоткової ставки для ОСББ - учасників обласної програми «ЕНЕРГОДІМ» здійснюється через Банки-партнери державної установи Фонд енергоефективності.

Часткова компенсація відсоткової ставки здійснюється:

- виключно за умови участі ОСББ в Програмі Фонду енергоефективності;
- на заходи передбачені Програмою Фонду енергоефективності, що викладені у додатку 3 до цієї Програми;
- на підставі Договору про співпрацю між головним розпорядником коштів обласного бюджету, передбачених на фінансування заходів Обласної програми та банком-партнером Фонду енергоефективності (додаток 5 цієї Програми).

Порядок часткової компенсації відсоткової ставки у рамках Обласної програми визначений додатком 4 цієї Програми.

## **7. Координація та контроль за ходом виконання Програми**

Управління та моніторинг за ходом виконання Обласної Програми здійснює Департамент енергоефективності, транспорту, зв'язку та житлово-комунального господарства Чернігівської обласної державної адміністрації шляхом узагальнення звітності кредитно-фінансових установ щодо обсягів використання коштів на компенсацію частини відсоткової ставки, кількості

ОСББ, які отримали таку компенсацію та результативності впроваджених заходів, відповідно до умов договору.

Водночас, верифікація проектів з енергоефективності реалізованих у співфінансуванні із Фондом енергоефективності здійснюється кваліфікованими спеціалістами Фонду. Для ефективного контролю за ходом виконання програми Департаментом здійснюється обмін інформації із Фондом енергоефективності та його регіональними радниками і банками-партнерами.

Банки-партнери подають головному розпоряднику коштів обласного бюджету:

1. щомісячно:

не пізніше п'ятого числа наступного місяця, Реєстр нових Позичальників, які отримали кредит за Програмою згідно з формою додатку 1 до Договору, викладеному у додатку 5 Обласної Програми.

не пізніше п'ятнадцятого числа наступного місяця, Зведений реєстр Позичальників, згідно з формою додатку 2 до Договору

2. щоквартально, не пізніше п'ятнадцятого числа місяця наступного за звітним періодом, Звіт про виконання Позичальниками заходів, на реалізацію яких залучено кредит, згідно з формою додатку 3 Договору, викладеному у додатку 5 Обласної Програми.

Щороку до 15 лютого відповідальний виконавець Обласної Програми подає Департаменту розвитку економіки та сільського господарства Чернігівської облдержадміністрації звіти про виконання регіональної програми згідно з додатками 4 та 5 до «Порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх використання» затвердженого розпорядженням голови Чернігівської обласної державної адміністрації від 05.05.2016 № 245, а також пояснювальну записку про стан виконання програми та оцінку результативності її заходів.

Директор  
департаменту енергоефективності,  
транспорту, зв'язку та житлово-  
комунального господарства  
Чернігівської обласної  
державної адміністрації

Володимир КРИВЕНКО

Додаток 1  
до Програми підтримки  
об'єднань співвласників  
багатоквартирних будинків  
Чернігівської області  
«ЕНЕРГОДІМ»  
на 2021-2023 роки

**Ресурсне забезпечення  
«Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків  
Чернігівської області «ЕНЕРГОДІМ» на 2021-2023 роки**

тис. грн

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Заходи, на які спрямовуються кошти	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Всього витрат на виконання програми
Обсяг ресурсів всього, в тому числі:	-	3500,0	6000,0	8000,0	17500,0
державний бюджет	-	-	-	-	-
Обласний бюджет	Часткова компенсація відсоткової ставки в розмірі 10 % по кредитах для ОСББ на заходи визначені Програмою «Енергодім» Фонду енергоефективності	3500,0	6000,0	8000,0	17500,0
кошти небюджетних джерел	-	-	-	-	-

Директор  
департаменту енергоефективності,  
транспорту, зв'язку та житлово-  
комунального господарства  
Чернігівської обласної  
державної адміністрації

Володимир КРИВЕНКО

Додаток 2  
до Програми підтримки  
об'єднань співвласників  
багатоквартирних будинків  
Чернігівської області  
«ЕНЕРГОДІМ» на 2021-2023 роки

**Напрями діяльності та заходи  
«Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків  
Чернігівської області «ЕНЕРГОДІМ» на 2021-2023 роки**

<b>№ з/ п</b>	<b>Назва напряму діяльності (пріоритетні завдання)</b>	<b>Перелік заходів Програми</b>	<b>Термін виконанн я заходу</b>	<b>Виконавці</b>	<b>Джерела фінансуван ня</b>	<b>Орієнтовані обсяги фінансуван ня (вартість), тис. грн.</b>	<b>Очікуваний результат</b>
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>7</b>	<b>8</b>
1	Надання фінансової підтримки ОСББ на впровадження заходів з підвищення енергоефективності будівлі	Часткова компенсація відсоткової ставки у розмірі 10% за кредитами залученими ОСББ на заходи передбачені Програмою підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «Енергодім», затвердженої Рішенням Наглядової ради ДУ «Фонд енергоефективності» від 16 серпня 2019 року за умови їхньої участі в Програмі Фонду енергоефективності.	2021-2023 роки	Департамент енергоефективності, транспорту, зв'язку та житлово-комунального господарства Чернігівської обласної державної адміністрації, кредитно-фінансові установи	Обласний бюджет	17500,0 тис. грн, в т.ч.: 2021 рік – 3500,0; 2022 рік – 6000,0; 2023 рік – 8000,0.	Кількість ОСББ, які отримали компенсацію відсоткової ставки з обласного бюджету по кредитам залученим на заходи визначені Програмою «Енергодім» Фонду енергоефективності (наростаючим підсумком) 2021 рік – 20 ОСББ; 2022 рік – 40 ОСББ; 2023 рік – 60 ОСББ.  Середній рівень економії споживання енергетичних ресурсів за сукупністю всіх Проектів, що фінансуються у рамках обласної Програми – 20%.

Директор департаменту енергоефективності, транспорту, зв'язку та житлово-комунального господарства Чернігівської обласної державної адміністрації

Володимир КРИВЕНКО

**Перелік заходів з енергоефективності**  
**за яким буде здійснюватися часткова компенсація відсоткової ставки за**  
**кредитом у рамках Програми підтримки об'єднань співвласників**  
**багатоквартирних будинків Чернігівської області «ЕНЕРГОДІМ» на 2021-**  
**2023 роки**

- 1.** Заходи з підготовки та реалізації Проекту у рамках Програми Фонду енергоефективності «Енергодім»:
  - 1.1.** Проведення попереднього Енергетичного аудиту;
  - 1.2.** Розробка Проектної документації та її експертиза (в тому числі обстеження об'єкта (будівлі));
  - 1.3.** Послуги з технічного та авторського наглядів;
  - 1.4.** Сертифікація енергетичної ефективності після реалізації Проекту;
  - 1.5.** Обстеження інженерних систем будівлі, на яких здійснено заходи із забезпечення (підвищення рівня) енергетичної ефективності під час реалізації Проекту;
  - 1.6.** Послуги з супровождження Проекту для участі у Програмі фонду енергоефективності.
- 2.** Заходи з енергоефективності, що входять до Пакету заходів «А» («Легкий») у рамках Програми Фонду енергоефективності «Енергодім»:

Тип заходів	Заходи
<b>Обов'язкові заходи</b>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Встановлення вузла комерційного обліку теплової енергії</li><li>2. Встановлення або модернізація індивідуального теплового пункту (ІТП)</li><li>3. Заміна або модернізація загальнобудинкового котла або/та допоміжного обладнання (наприклад, насосів, систем автоматичного регулювання тощо)</li><li>4. Теплоізоляція або/та заміна трубопроводів системи внутрішнього теплопостачання в неопалювальних приміщеннях</li><li>5. Теплоізоляція або/та заміна трубопроводів системи гарячого водопостачання в неопалювальних приміщеннях</li><li>6. Гідрравлічне балансування системи опалення шляхом встановлення автоматичних (балансувальних) клапанів</li></ol>
<b>Необов'язкові</b>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Комплекс робіт із теплоізоляції та улаштування</li></ol>

<b>заходи</b>	<p>опалювальних та неопалювальних горищ (технічних поверхів) та дахів</p> <p>2. Модернізація системи гарячого водопостачання</p> <p>3. Встановлення вузлів розподільного обліку теплової енергії на потреби опалення або/та приладів – розподілювачів теплової енергії у квартирах</p> <p>4. Встановлення автоматичних регуляторів температури повітря у приміщеннях на опалювальних приладах водяної системи опалення у квартирах або/та у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі</p> <p>5. Заміна або/та теплоізоляція трубопроводів системи опалення або/та приладів водяної системи опалення у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі</p> <p>6. Заміна або ремонт блоків віконних або/та блоків балконних дверних у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі</p> <p>7. Заміна або ремонт зовнішніх дверей або/та облаштування тамбурів зовнішнього входу</p> <p>8. Комплекс робіт із модернізації та облаштування системи освітлення у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі</p>
---------------	---

3. Заходи з енергоефективності, що входять до Пакету заходів «Б» («Комплексний») у рамках Програми Фонду енергоефективності «Енергодім»:

<b>Тип заходів</b>	<b>Заходи</b>
<b>Обов'язкові заходи</b>	<p>1. Всі обов'язкові заходи з Пакету заходів «А»</p> <p>2. Комплекс робіт із теплоізоляції та улаштування зовнішніх стін</p> <p>3. Комплекс робіт із теплоізоляції та улаштування опалювальних та неопалювальних горищ (технічних поверхів) та дахів</p> <p>4. Комплекс робіт із теплоізоляції та улаштування плит перекриття підвалу</p> <p>5. Заміна або ремонт зовнішніх дверей або/та облаштування тамбурів зовнішнього входу</p> <p>6. Заміна або ремонт блоків віконних або/та блоків балконних дверних у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі</p>
<b>Необов'язкові заходи</b>	<p>1. Комплекс робіт із теплоізоляції та улаштування зовнішніх стін нижче рівня ґрунту</p> <p>2. Модернізація системи гарячого водопостачання</p> <p>3. Заміна або/та теплоізоляція трубопроводів системи опалення або/та приладів водяної системи опалення у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі</p>

	<p>4. Заміна або/та теплоізоляція трубопроводів системи опалення або/та приладів водяної системи опалення у квартирах</p> <p>5. Встановлення вузлів розподільного обліку теплової енергії на потреби опалення або/та приладів – розподілювачів теплової енергії у квартирах</p> <p>6. Встановлення автоматичних регуляторів температури повітря у приміщеннях на опалювальних приладах водяної системи опалення у квартирах або/та у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі</p> <p>7. Заміна або ремонт блоків віконних або/та блоків балконних дверних у квартирах, утеплення і скління наявних балконів і лоджій</p> <p>8. Комплекс робіт із модернізації та облаштування системи освітлення у приміщеннях (місцях) загального користування будівлі</p> <p>9. Комплекс робіт із модернізації та облаштування системи вентиляції зі встановленням рекуператорів</p> <p>10. Інші типи модернізації системи внутрішнього теплопостачання</p>
--	---

У разі внесення змін та/або доповнень до Переліку заходів визначених Програмою Фонду енергоефективності, часткова компенсація відсоткової ставки за кредитом буде здійснюватися на заходи, визначені Програмою підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ», затвердженої рішенням Наглядової ради ДУ «Фонд енергоефективності» від 16 серпня 2019 року.

## **Порядок часткової компенсації відсоткової ставки у рамках Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Чернігівської області «ЕНЕРГОДІМ» на 2021-2023 роки**

Порядок часткової компенсації відсоткової ставки за кредитами, залученими об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків на здійснення заходів з енергоефективності (далі - Порядок) визначає механізм використання коштів, передбачених в обласному бюджеті на часткову компенсацію відсоткових ставок за кредитами на впровадження заходів з енергоефективності, залученими ОСББ, які є учасниками Програми підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «Енергодім» ДУ «Фонд енергоефективності».

Часткова компенсація відсоткової ставки здійснюється:

1. виключно за умови участі ОСББ в Програмі Фонду енергоефективності;

2. за кредитами залученими ОСББ у національній валюті на впровадження заходів з енергоефективності відповідно до переліку, вказаному додатком 3 до цієї Програми на підставі Договору про співпрацю між головним розпорядником коштів обласного бюджету, передбачених на фінансування заходів з енергозбереження, та банком-партнером Державної установи «Фонд енергоефективності»;

3. з дати повідомлення ОСББ про схвалення Фондом енергоефективності Заявки на участь у Програмі підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ» (Заявка №1 Програми Фонду енергоефективності);

4. через Банки-партнери державної установи Фонд енергоефективності, обрані Дирекцією Фонду Енергоефективності та з якими укладено договір про співпрацю (перелік Банків-партнерів, з якими укладено договори про співпрацю, та які беруть участь у реалізації цієї Програми, публікується на Вебсайті Фонду енергоефективності);

5. на підставі Договору про співпрацю, укладеного між головним розпорядником бюджетних коштів та Банком – партнером (додаток 5 до цієї Програми). До затвердженого редакції Договору про співпрацю можуть вноситися зміни та доповнення за згодою сторін без їх перезатвердження Чернігівською обласною радою, у разі їх відповідності умовам цієї Програми;

6. на підставі Реєстру нових Позичальників, які отримали кредит за Програмою, згідно з формою додатку 1 до Договору про співпрацю, викладеному у додатку 5 Обласної Програми та Зведеного реєстру Позичальників, згідно з формою додатку 2 до Договору.

7. на підставі такого пакета документів (формує і зберігає Банк-партнер, є доступним для ознайомлення за вимогою головного розпорядника коштів):

- установчі та реєстраційні документи ОСББ;
- фінансові документи;
- кредитний договір;
- копія Заявки №1 Програми Фонду енергоефективності і копія повідомлення про її схвалення Фондом енергоефективності;
- копії документів, які підтверджують цільове використання кредитних коштів:
  - рахунок – фактура;
  - договір на виконання робіт/послуг, що відповідають Переліку заходів визначеному додатком 3 до Програми підтримки енергомодернізації будинків об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Чернігівської області «ЕНЕРГОДІМ» на 2021-2023 роки та додатку 4 цього Договору;
  - Акт прийому-передачі товару/Акт про надання послуг/виконання робіт або накладна на товар.

8. помісячно, шляхом перерахунку головним розпорядником коштів обласного бюджету на рахунок передбачений Договором про співпрацю з Банком-партнером, який, у свою чергу, розподіляє протягом трьох робочих днів кошти на розрахункові рахунки ОСББ, що відкриті у відповідній банківській установі;

9. у межах кошторисних призначень, передбачених на цю Програму в обласному бюджеті на відповідний рік та відповідно до помісячного плану асигнувань;

Банки-партнери у кредитному договорі в графі: «цілі кредитування» зобов'язані зазначати: «за кредитами залученими ОСББ на здійснення заходів з підвищення рівня енергетичної ефективності будівель, у відповідності до вимог Програми підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «Енергодім», затвердженої Рішенням Наглядової ради ДУ «Фонд енергоефективності» від 16 серпня 2019 року та Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Чернігівської області «ЕНЕРГОДІМ» на 2021-2023 роки» з зазначенням переліку таких заходів.

Бюджетні кошти не можуть бути спрямовані на сплату будь-яких видів штрафів або пені, нарахованих ОСББ згідно з умовами кредитного договору.

Банки-партнери подають головному розпоряднику коштів обласного бюджету:

- щомісячно:

не пізніше п'ятого числа наступного місяця, Реєстр нових Позичальників, які отримали кредит за Програмою згідно з формою додатку 1 до Договору, викладеному у додатку 5 Обласної Програми.

не пізніше п'ятнадцятого числа наступного місяця, Зведений реєстр Позичальників, згідно з формою додатку 2 до Договору

• щоквартально, не пізніше п'ятнадцятого числа місяця наступного за звітним періодом, Звіт про виконання Позичальниками заходів, на реалізацію яких залучено кредит, згідно з формою додатку 3 Договору, викладеному у додатку 5 Обласної Програми.

Відповіальність за відповідність кредитів умовам цієї Програми, за повноту сформованих пакетів документів та за достовірність даних, вказаних у Зведеніх реєстрах Позичальників, Реєстрах нових Позичальників, які отримали кредит за Програмою, а також за відповідність інформації, викладеної у Звіті про виконання Позичальниками заходів, на реалізацію яких залучено кредит тій інформації, що надана ОСББ, несе Банк-партнер.

ОСББ несуть повну відповіальність за реалізацію енергоефективних заходів, визначених відповідно до вимог Програми, та надання Банку – партнеру достовірної інформації для формування Звіту про реалізацію Позичальниками заходів кредитного договору у рамках Програми підтримки об'єднань співласників багатоквартирних будинків Чернігівської області «ЕНЕРГОДІМ» на 2021-2023 роки, передбаченого додатком 3 Договору про співпрацю.